

Резюме

Стрельцова О. В. Конституціоналізація як відображення тенденції юридизації суспільних відносин (теоретичний аспект).

Стаття присвячена аналізу конституціоналізації у значенні конституційної юридизації суспільних відносин. У цьому аспекті конституціоналізація характеризується як процес поступового розширення кола об'єктів конституційно-правового регулювання, що відбувався в ході історичного розвитку демократичних країн шляхом оформлення в тексті Основного Закону нових сфер державно-політичного та суспільного життя.

Ключові слова: Конституція, конституціоналізація, юридизація суспільних відносин.

Резюме

Стрельцова О. В. Конституционализация как отображение тенденции юридизации общественных отношений (теоретический аспект).

Статья посвящена анализу конституционализации в значении конституционной юридизации общественных отношений. В этом аспекте конституционализация характеризуется как процесс постепенного расширения круга объектов конституционно-правового регулирования, который происходил в ходе исторического развития демократических стран путем оформления в тексте Основного Закона новых сфер государственно-политической и общественной жизни.

Ключевые слова: Конституция, конституционализация, юридизация общественных отношений.

Summary

Streltsova O. Constitutionalization as a reflection of the trend of juridization of public relations (theoretical aspect).

This article analyzes the constitutionalization within the meaning of the constitutional juridization of public relations. In this aspect of constitutionalization it is characterized as a process of gradual spreading of the range of objects of constitutional legal regulation, which occurred in the course of historical development of democratic states by the way of displaying in the form of text of the Basic Law of new spheres of public, political and social life.

Key words: Constitution, constitutionalization, constitutional juridization of public relations.

УДК 342.574

І. В. ХОРТ

Ігор Володимирович Хорт, кандидат юридичних наук, докторант Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

ПРОЦЕСИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

За останній рік в Україні намітилися суттєві зрушення в питанні реформування системи місцевого самоврядування, вдосконаленні діяльності органів місцевого самоврядування, більш чіткого визначення їх функцій та повноважень. Було розроблено значну кількість нормативно-правових актів, що мають відіграти ключову роль у відповідному реформуванні. Серед них слід назвати такі Закони України, як «Про засади державної регіональної політики» № 156-VIII від 5 лютого 2015 р., «Про добровільне об'єднання територіальних громад» № 157-VIII від 5 лютого 2015 р., «Про відкритість використання публічних коштів» № 183-VIII від 11 лютого 2015 р., «Про ратифікацію Додаткового протоколу до Європейської хартії місцевого самоврядування про право участі у справах органу місцевого самоврядування» № 1664-VII від 2 вересня 2014 р. тощо. Важливе значення для подальшого розвитку місцевого самоврядування мають постанова Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) від 6 серпня 2014 р. № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» та розпорядження КМУ від 1 квітня 2014 р. № 333-р «Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні». Також, окрім зазначених нормативно-правових актів, існує значна кількість таких, що вже розроблені та знаходяться на стадії громадського обговорення або зареєстрованих у Верховній Раді проектів законів. Вищезазначене дає змогу сподіватись, що ефективно та дієво реформування системи місцевого самоврядування в Україні нарешті відбудеться. З наукової точки зору, для того, щоб це остаточно підтвердити, необхідним є ґрунтовний аналіз як прийнятих законів, так і проектів законів, що знаходяться на стадії обговорення й прийняття.

Діяльність органів місцевого самоврядування, його реформування в Україні є предметом дослідження таких науковців, як О. Батанов, М. Баймуратов, О. Берданова, В. Брудний, В. Вакулєнко, Я. Жовнірчик, Д. Заяць, Т. Іванова, О. Ігнатенко, В. Кампо, С. Квітка, В. Колтун, В. Кравченко, А. Крупник, В. Куйбіда, О. Лазор, А. Лазор, М. Орлатий, М. Пітцик, В. Прошко, Н. Сич, А. Ткачук, В. Удовиченко та інших.

Серед останніх публікацій, що присвячені питанням нормативно-правового врегулювання діяльності органів місцевого самоврядування в Україні, слід виділити праці таких науковців та практиків, як О. Батанов, Ю. Ганущак, Н. Пеліванова, А. Ткачук та інші.

Як слушно зазначає Н. Пеліванова, у процесі розробки, обговорення та ухвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні було досягнуто консенсус між представниками державних інституцій, органами місцевого самоврядування, експертами, науковцями, громадськими об'єднаннями щодо вибору нової моделі місцевого самоврядування. Враховано низку вимог міжнародних документів Ради Європи. Подальша адаптація національного законодавства до європейських стандартів потребує приведення інших нормативно-правових актів у відповідність до положень Концепції реформування¹.

На жаль, наукових праць, що досліджували б стан нормативно-правового забезпечення реформування місцевого самоврядування на сучасному етапі, а саме за останній рік – період діяльності нової влади в Україні, ще край недостатньо. Це пояснюється тим, що більшість науковців, які досліджують питання ефективного функціонування місцевого самоврядування, були залучені до розробки даних нормативно-правових актів. Тому на сучасному етапі аналіз тих законів, що розроблені та прийняті, є вкрай актуальним.

У цьому зв'язку основним завданням даної статті, її метою є здійснення аналізу чинних нормативно-правових актів з питань реформування системи місцевого самоврядування в Україні, що були прийняті за останній період, а саме протягом року.

Слід зазначити, що навіть на першій погляд новоприйняті закони відрізняються від попередніх своєю спрямованістю на реальну ситуацію в країні, вони не носять формальний характер, як це було раніше. Ця позитивна тенденція простежується у всіх вищезазначених нормативно-правових актах.

Закон України «Про засади державної регіональної політики» вводить поняття «макрорегіон» та «мікрорегіон» та надає їм такі визначення: *макрорегіон* – частина території України у складі декількох регіонів чи їх частин, об'єднаних за спільними ознаками, яким притаманні спільні проблеми розвитку, в межах якої реалізуються спеціальні для цієї території програми регіонального розвитку; *мікрорегіон* – частина території регіону, що характеризується територіальною цілісністю та особливостями розвитку, в межах якої реалізуються спеціальні для цієї території проекти регіонального розвитку; *регіон* визначається як територія Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя (ст. 1)². Принципи державної регіональної політики також, на відміну від попереднього закону, сформульовані досить конкретно та прив'язані до сучасних проблем територіального розвитку. Зокрема, визначено такі принципи, як *принцип співробітництва*, що виражається в узгодженні цілей, пріоритетів, завдань, заходів і дій центральних та місцевих органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, забезпечення співробітництва між ними під час формування та реалізації державної регіональної політики, що є необхідним для успішної реалізації реформування. Важливими та вкрай актуальними, на наш погляд, є принципи *паритетності* – забезпечення рівних можливостей доступу об'єктів регіональної політики до ресурсів державної фінансової підтримки регіонального розвитку; *відкритості* – забезпечення вільного доступу до інформації, що визначає державну регіональну політику і є у розпорядженні органів державної влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування; *субсидіарності* – передачі владних повноважень на найнижчий рівень управління для найбільш ефективної реалізації; *координації* – взаємозв'язку та узгодженості довгострокових стратегій, планів і програм розвитку на державному, регіональному та місцевому рівнях; *унітарності* – забезпечення просторової, політичної, економічної, соціальної, гуманітарної цілісності України; *історичної спадковості* – врахування та збереження позитивних надбань попереднього розвитку регіонів тощо (ст. 3). У Законі досить чітко визначено пріоритети державної регіональної політики, які дійсно є стратегічними завданнями сучасного періоду територіального розвитку в країні. Зокрема, стимулювання та підтримка місцевих ініціатив щодо ефективного використання внутрішнього потенціалу регіонів для створення та підтримання повноцінного життєвого середовища, підвищення якості життя людей; стимулювання міжрегіональної інтеграції, інтеграції регіональних економічних, інформаційних, освітніх просторів у єдиний загальноукраїнський простір, подолання міжрегіонального відчуження; визначення проблемних територій у регіонах та реалізація державних заходів щодо вирішення назрілих проблем (ст. 6).

Разом із тим у даного Закону є один, але досить суттєвий недолік – у ньому відсутні механізми взаємодії влади з населенням, залучення громадськості до територіального розвитку взагалі. Хоча саме це є основою успіху будь-якої діяльності влади – як місцевої, так і центральної. У широкій участі громадськості полягає успіх будь-яких реформ. Навпаки, у Законі є окремі положення, які викликають багато запитань. Зокрема, у ст. 8 зазначається: «центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної регіональної політики, з метою врахування у Державній стратегії регіонального розвитку України інтересів суб'єктів регіонального розвитку проводить за необхідності консультації з суб'єктами регіонального розвитку для узгодження позицій»³. Центральні органи виконавчої влади при розробці стратегії регіонального розвитку зобов'язані проводити консультації з суб'єктами регіонального розвитку. У Законі ж вони лише мають право за необхідності проводити такі консультації. Виходячи з цього положення, центральні органи виконавчої влади при розробці стратегії регіонального розвитку взагалі не зобов'язані проводити консультації з суб'єктами регіонального розвитку. Та ж сама норма з'являється і у ст.10 «Регіональні стратегії розвитку». Зазначається, Рада міністрів

Автономної Республіки Крим, обласна, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації при розробці регіональних стратегій розвитку проводять також лише *за необхідності* консультації з суб'єктами регіонального розвитку для узгодження позицій. Якщо вони можуть проводити такі консультації лише «за необхідності», то хто буде визначати таку необхідність? В чому вона полягатиме? Слід зазначити, що консультації мають проводитись не лише із суб'єктами регіонального розвитку, а й з його об'єктами – територіальними громадами, їх активними представниками тощо, причому на постійній основі. Закон даної форми співробітництва взагалі не передбачає. У такому випадку як розробка реформ, так і їх реалізація успішними бути не зможуть. Відсутність чітко прописаних, визначених положень взаємодії влади з громадськістю при розробці та імплементації положень стратегії регіонального розвитку викликає суттєве занепокоєння, оскільки немає однієї із найважливіших норм будь-якого демократичного суспільства, що становить успіх будь-яких реформ.

Важливим аспектом місцевого розвитку є співпраця між різними територіальними громадами. Одним із шляхів такої співпраці є об'єднання територіальних громад. Прийнятий у 2015 р. **Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»** має на меті нормативне закріплення такого виду співпраці на місцевому рівні. У Законі зазначається, що він регулює відносини, які виникають у процесі добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст (ст. 1). Відповідно до ст. 3 даного Закону суб'єктами добровільного об'єднання територіальних громад є суміжні територіальні громади сіл, селищ, міст, а об'єднана територіальна громада, адміністративним центром якої визначено місто, є міською територіальною громадою, центром якої визначено селище, – селищною, центром якої визначено село, – сільською⁴. Закон чітко регламентує основні умови добровільного об'єднання територіальних громад. До них належать наступні умови: у складі об'єднаної територіальної громади не може існувати іншої територіальної громади, яка має свій представницький орган місцевого самоврядування; територія об'єднаної територіальної громади повинна бути нерозривною, межі об'єднаної територіальної громади визначаються за зовнішніми межами юрисдикції рад територіальних громад, що об'єдналися; об'єднана територіальна громада має бути розташована в межах території однієї області; при прийнятті рішень щодо добровільного об'єднання територіальних громад беруться до уваги історичні, природні, етнічні, культурні та інші чинники, що впливають на соціально-економічний розвиток об'єднаної територіальної громади; якість та доступність публічних послуг, що надаються в об'єднаній територіальній громаді, не можуть бути нижчими, ніж до об'єднання. Закон досить чітко визначає порядок добровільного об'єднання територіальних громад та методи державної підтримки даних процесів. Зокрема, у ст. 5 зазначено, що ініціаторами добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст можуть бути: сільський, селищний, міський голова; не менш як третина депутатів від загального складу сільської, селищної, міської ради; члени територіальної громади в порядку місцевої ініціативи; органи самоорганізації населення відповідної території (за умови представлення ними інтересів не менш як третини членів відповідної територіальної громади). У ст. 8 визначено порядок утворення об'єднаної територіальної громади. У даній статті зазначено, що повноваження органів місцевого самоврядування, сільського, селищного, міського голови територіальних громад, що об'єдналися, припиняються з моменту набуття повноважень новообраними органами місцевого самоврядування, сільським, селищним, міським головою територіальної громади, утвореної внаслідок добровільного об'єднання, а органи місцевого самоврядування об'єднаної територіальної громади є правонаступниками активів і пасивів (зобов'язань) органів місцевого самоврядування територіальних громад, що об'єдналися. Згідно з цією статтею, заходи щодо припинення в результаті ліквідації органів місцевого самоврядування територіальних громад, що об'єдналися, як юридичних осіб здійснює ліквідаційна комісія відповідно до закону, яка утворюється новообраною сільською, селищною, міською радою. Досить чітко у Законі визначено й форми та методи державної підтримки добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ та міст. Так, відповідно до даного Закону, держава здійснює інформаційно-просвітницьку, організаційну, методичну та фінансову підтримку добровільного об'єднання територіальних громад. Фінансова підтримка добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст полягає в наданні об'єднаній територіальній громаді коштів у вигляді субвенцій на формування відповідної інфраструктури згідно з планом соціально-економічного розвитку такої територіальної громади. Загальний обсяг фінансової підтримки розподіляється між бюджетами об'єднаних територіальних громад пропорційно до площі об'єднаної територіальної громади та кількості сільського населення у такій територіальній громаді з рівною вагою обох цих факторів (ст. 9, 10)⁵. Отже, у даному Законі всі положення визначені досить конкретно та чітко, що дасть змогу територіальним громадам доволі ефективно здійснювати процес об'єднання у разі такої необхідності.

Важливим внеском у забезпечення та вдосконалення прозорості діяльності органів місцевого самоврядування стало прийняття **Закону України «Про відкритість використання публічних коштів»**⁶. Згідно з цим Законом, в Україні створюється єдиний веб-портал використання публічних коштів. Даний веб-портал, відповідно до ст. 2 цього Закону, буде офіційним державним інформаційним ресурсом у мережі Інтернет, на якому оприлюднюється інформація. Доступ до інформації, оприлюдненої на єдиному веб-порталі використання публічних коштів, буде вільним та безоплатним, а фінансування витрат на утримання цього веб-порталу здійснюватиметься за рахунок державного бюджету. Створення даного веб-порталу має забезпечити прозорість використання бюджетних коштів, що сприятиме розвитку не лише демократії в країні, а й налагодженню більш тісної співпраці між місцевою владою та громадянами, підвищить рівень довіри до влади в цілому. Разом із тим, це – лише один з багатьох кроків, що мають бути зроблені для забезпечення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування.

Рік тому, у квітні 2014 р., розпорядженням Кабінету Міністрів України була схвалена *Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні*⁷. У даній Концепції досить чітко визначено проблеми та шляхи їх вирішення. Даний документ не залишив поза увагою жоден напрям розвитку місцевого самоврядування в країні. Аналіз проблем, що потребують вирішення, є ґрунтовним, а напрями реформування повною мірою відповідають сучасним викликам та потребам українського суспільства. Варто погодитись із розробниками Концепції у тому, що система місцевого самоврядування на сьогодні не задовольняє потреб суспільства. Функціонування органів місцевого самоврядування у більшості територіальних громад не забезпечує створення та підтримку сприятливого життєвого середовища, необхідного для всебічного розвитку людини, її самореалізації, захисту її прав, надання населенню органами місцевого самоврядування, утвореними ними установами та організаціями високоякісних і доступних адміністративних, соціальних та інших послуг на відповідних територіях. Збереження диспропорційності адміністративно-територіального устрою як основи існування нерациональної територіальної організації влади (відсутність цілісної території адміністративно-територіальної одиниці базового рівня, перебування територіальної громади села, селища, міста у складі іншої територіальної громади або на території іншої адміністративно-територіальної одиниці, територіальної громади району в місті) призводить до конфлікту компетенції як між органами місцевого самоврядування, так і між органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади.

Вищенаведені проблеми у Концепції пропонується вирішувати шляхом:

- визначення обґрунтованої територіальної основи для діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади, здатних забезпечити доступність та належну якість публічних послуг, що надаються такими органами, а також необхідної для цього ресурсної бази;
- створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для забезпечення здійснення органами місцевого самоврядування власних і делегованих повноважень;
- розмежування повноважень у системі органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою за принципом субсидіарності;
- розмежування повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на засадах децентралізації влади;
- запровадження механізму державного контролю за відповідністю Конституції та законам України рішень органів місцевого самоврядування та якістю надання населенню публічних послуг;
- максимального залучення населення до прийняття управлінських рішень, сприяння розвитку форм прямого народовладдя;
- удосконалення механізму координації діяльності місцевих органів виконавчої влади.

Кожний із названих вище напрямів є вкрай важливим та потребує розробки окремої стратегії реалізації. Водночас, незважаючи на те, що пройшов цілий рік із часу ухвалення даної Концепції, наведені напрями реформування залишаються лише на папері в рамках цього документа. Жодних стратегічних кроків для їх реалізації поки що не зроблено. Хоча сам документ виписаний досить чітко та професійно. Його реалізація дала б змогу дійсно посилити систему місцевого самоврядування, забезпечити його якісне та ефективне реформування. На окрему увагу заслуговують положення Концепції, що стосуються розподілу повноважень між центром та регіонами та між територіальними органами влади. Зокрема, щодо розподілу повноважень, у Концепції зазначається, що повноваження передаються державою органам місцевого самоврядування, які діють на тому рівні адміністративно-територіального устрою, на якому можливо й доцільно їх здійснювати з огляду на кадровий, фінансовий, інфраструктурний потенціал та ресурси, необхідні для реалізації повноважень на такому рівні. Для оптимального розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою необхідно забезпечити:

- удосконалення системи залучення громадськості до розроблення управлінських рішень і контролю за їх реалізацією;
- визначення достатньої податкової бази, що дасть змогу забезпечити виконання органами місцевого самоврядування власних повноважень з урахуванням об'єктивних критеріїв фінансування державою делегованих повноважень;
- утворення на кожному адміністративно-територіальному рівні представницьких органів місцевого самоврядування з власними виконавчими органами;
- ефективний державний контроль за дотриманням органами місцевого самоврядування вимог Конституції та законів України⁸.

У разі реалізації вищенаведені положення значною мірою сприятимуть не лише чіткому розподілу повноважень, а й забезпеченню сталого місцевого розвитку в країні у цілому. Для ефективної та швидкої імплементації даних положень необхідно чітко визначити терміни їх виконання та відповідальних осіб. Лише за таких умов у країні відбудеться зрушення у бік виконання стратегічних положень поки що декларативного реформування.

Отже, проведений аналіз основних нормативно-правових актів, що були прийняті останнім часом та стосуються питань місцевого розвитку і діяльності органів місцевого самоврядування в країні, надали змогу зробити такі висновки:

1. За останній рік в країні було розроблено й прийнято цілу низку нормативно-правових актів щодо реформування системи місцевого самоврядування, забезпечення сталого місцевого та регіонального розвитку.

2. Зазначені документи розроблені на високому професійному рівні, вони охоплюють всі найважливіші питання місцевого розвитку та відповідають потребам сучасного українського суспільства.

3. Водночас значна кількість положень нових нормативно-правових актів залишаються невиконаними та такими, що ще не почали впроваджуватись у життя.

4. Питання ефективної співпраці органів місцевого самоврядування з населенням ще потребують більш детального визначення у даних нормативно-правових актах. Механізми активної участі громадян в процесах прийняття рішень на місцевому та регіональному рівнях мають знайти більш детальне відображення та більш чіткі можливості для їх повноцінної реалізації.

У даній статті здійснено аналіз чинного законодавства України, тих нормативно-правових актів, що були розроблені та прийняті протягом року. Подальші наукові дослідження у цій сфері слід присвятити аналізу не лише чинного законодавства, а й проектів нормативно-правових актів для того, щоб у разі необхідності можливо було здійснити необхідні зміни. Тому перспективи подальших наукових розвідок ми бачимо саме у цьому контексті та напрямі.

¹ Пеліванова Н. І. Щодо удосконалення конституційних засад реформування місцевого самоврядування. Аналітична записка / Н. І. Пеліванова. – НІСД, 2014 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1567/>

² Про засади державної регіональної політики : Закон України від 5 лютого 2015 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/156-19>

³ Там само. – С. 5.

⁴ Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 5 лютого 2015 р. № 157-VIII : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157-19>

⁵ Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 5 лютого 2015 р. № 157-VIII : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157-19> – С. 6–8.

⁶ Про відкритість використання публічних коштів : Закон України від 11 лютого 2015 р. № 183-VIII : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/183-19>

⁷ Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>

⁸ Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80> – С. 7.

Резюме

Хорт І. В. Процеси реформування системи місцевого самоврядування в Україні на сучасному етапі: нормативно-правовий аспект.

Дана стаття присвячена питанням реформування системи місцевого самоврядування в Україні в контексті нормативно-правового забезпечення. Здійснено аналіз нормативно-правових актів, що були розроблені та прийняті протягом року. Визначено, що нові нормативно-правові акти відповідають потребам та вимогам сьогодення, якісно відображають проблеми, що потребують вирішення та шляхи їх подолання, і в цілому можуть забезпечити якісний та ефективний розвиток місцевого самоврядування в країні. Автором визначено певні недоліки в новоприйнятих законах, а також наголошується на необхідності більш швидкої реалізації відповідних нормативно-правових актів та реформ.

Ключові слова: місцеве самоврядування, місцевий розвиток, нормативно-правове забезпечення, реформування.

Резюме

Хорт І. В. Процессы реформирования системы местного самоуправления в Украине на современном этапе: нормативно-правовой аспект.

Данная статья посвящена вопросам реформирования системы местного самоуправления в Украине в контексте нормативно-правового обеспечения. Осуществлен анализ нормативно-правовых актов, которые были разработаны и приняты в течение года. Определено, что новые нормативно-правовые акты соответствуют потребностям и требованиям современного этапа реформирования, качественно отражают проблемы, требующие решения и пути их преодоления, и в целом могут обеспечить качественное и эффективное развитие местного самоуправления в стране. Автор определяет некоторые недостатки в принятых законах, а также отмечает необходимость более быстрой реализации соответствующих нормативно-правовых актов и необходимых реформ.

Ключевые слова: местное самоуправление, местное развитие, нормативно-правовое обеспечение, реформирование.

Summary

Khort I. The processes of reformation of the system of local self-government in on the current stage: legal aspects.

This article discusses the aspects of the reformation of local government in in the context of legal support. In the article the analysis of legal acts which were developed and adopted during the year was made. In this article the author determined that the new regulations meet the needs and requirements of current reformation, qualitatively reflect the problems to be addressed and their possible solutions, and generally can provide qualitative, effective and efficient development of local government in the country. The author identifies certain shortcomings in the new laws, and emphasizes the need for more rapid implementation of relevant laws and regulations as well as the necessary reforms.

Key words: local government, local development, legal support, reformation.